

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Růženu Kučerovou v právní věci

žalobce: ČEZ Prodej, s.r.o., IČ 27232433, Duhová 1/425, 140 53 Praha 4,
zastoupen: Mgr. Radek Pokorný, advokát, Karolíny Světlé 301/8, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, IČ 70994234, Dlážděná
1003/7, 11000 Praha 1, Nové Město,
zastoupen: JUDr. Richard Gürlich, advokát, Politických vězňů 19, 110 00 Praha 1,

o zaplacení 805.473.523 Kč s příslušenstvím,

takto:

- I.** Žaloba na úhradu částky 805.473.523 Kč s příslušenstvím se zamítá.
- II.** Žalobce je povinen zaplatit žalovaného k rukám právního zástupce náhradu nákladů řízení ve výši 10.038.661,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobou se žalobce domáhal úhrady částky 805.473.523, Kč s příslušenstvím. Dle žalobního tvrzení vyhlásil žalovaný dne 13.10.2008 veřejnou zakázku ČEZ 10246/08-OAE na dodávku silové elektřiny na období 2009,2010 a 2011. Předmětem veřejné zakázky byl výběr dodavatele silové elektřiny pro elektrickou trakci na hladině VVN a VN, distribuční odběry na hladině VN a distribuční odběry na hladině NN. Z článku 7 dodávací dokumentace veřejné zakázky vyplývá, že

celkový objem žalovaným poptávaného množství elektřiny pro elektrickou trakci na hladině VVN a VN činil pro rok 2010 1 308 770 MWh. Na základě výše uvedené výzvy předložil žalobce dne 7.11.2008 nabídku na dodávku elektřiny pro odběrná místa žalovaného. Žalovaný se žalobcem jako vítězem daného řízení uzavřel dne 19.12.2008 smlouvu o trakci 2010 na dodávku elektřiny ze sítí VVN a VN, dne 31.7.2009 uzavřel žalobce a žalovaný dodatek č. 1 ke smlouvě o trakci 2010, jehož předmětem bylo stanovení způsobu elektronické fakturace dodávek elektřiny.

Dopisem ze dne 13.10.2009 zn. 2677/09-SŽE-Ř požádal žalovaný o prodloužení termínu upřesnit množství odběru elektřiny elektrické trakce s odkazem na ustanovení článku IV odst. 2 smlouvy Trakce 2010. Žalobce této žádosti vyhověl. Následně žalovaný dopisem č.j. 2787/09-SŽE-Ř ze dne 30.10.2009 požádal o další prodloužení termínu upřesnění ročního množství odběru elektřiny, žalobce i této žádosti vyhověl a prodloužil žalovanému termín do 5.11.2009. Dne 5.11.2009 obdržel žalobce dopis č.j. 2840/09-SŽE-Ř, ve kterém žalovaný oznámil žalobci, že s odkazem na článek IV odst. 2 smlouvy Trakce 2010 upřesňuje roční množství odběru elektřiny na 22 000 MWh, přičemž původně sjednaný objem elektrické energie činil 1 308 770 MWh. Žalobce dopisem ze dne 10.11.2009 uvedl, že neakceptuje upřesnění ročního odběru elektřiny pro rok 2010 a považuje sjednané množství elektřiny tak, jak vyplývá z ustanovení článku IV odst. 1 písmeno c) smlouvy Trakce 2010. Žalovaný dopisem ze dne 19.11.2009 č.j. 59489/09-KNT potvrdil předchozí dopis ze dne 5.11.2009 s tím, že jako upřesnění ročního objemu množství elektřiny k odběru stanovil 22 000 MWh. Dne 18.12.2009 doručil žalobce žalovanému dopis, ve kterém mu oznámil, že s ohledem na vůli žalovaného odebrat elektřinu pouze v objemu 22 000 MWh namísto slíbeného množství, nebude pro něj nadále rezervovat kapacity pro elektřinu v objemu 1 280 770 MWh a v souladu s povinností počínat si tak, aby minimalizoval škodu, jejíž vznik mu v souvislosti s jednáním žalovaného bezprostředně hrozí, bude realizovat její náhradní prodej na příslušném trhu.

Žalovaný porušil povinnosti odebrat elektrickou energii dle smlouvy Trakce 2010. Předmětem smlouvy Trakce 2010 byl závazek žalobce dodávat žalovanému elektřinu ve sjednaném množství a výkonu a tomu odpovídal závazek žalovaného odebrat sjednané množství elektřiny v odběrném místě podle podmínek smlouvy a uhradit žalobci řádně a včas dohodnutou platbu za dodávku elektřiny. Sjednané množství elektřiny na období roku 2010 činilo 1 308 770 MWh.

Žalovaný svým faktickým jednáním a záměrem, který opakovaně potvrdil ve svých dopisech i v obchodních schůzkách s žalobcem, odmítl splnit svoje povinnosti, a dal nade vše pochybnost najevo svůj záměr neposkytnou potřebnou součinnost v odběru sjednaného množství energie.

V souvislosti s jednáním žalovaného vznikla žalobci škoda. Žalobce v rámci zajištění plnění svých povinností do smlouvy Trakce 2010 si závazně objednal u společnosti ČEZ a.s. dodávku elektřiny pro období od 1.1.2010 do 31.12.2010 v objemu 1 535 106 MWh za účelem prodeje této dodávky žalovanému. Vzhledem k jednání žalovaného, že žalovaný nemá v úmyslu odebrat převážnou část objemu elektrické energie, k jehož objemu se zavázal, byl žalobce vzhledem ke své povinnosti předcházet škodám a rovněž vzhledem k povaze elektrické energie jako komodity, kterou nelze skladovat, nucen odříci odebrání elektřiny, a realizovat náhradní obchod se společností ČEZ a.s. Tento náhradní obchod spočíval ve změně závazné objednávky elektrické energie z původně sjednaného objemu elektrické energie ve výši 1 535 105 MWh na 281 705 MWh, tedy snížení o 1 253 401 MWh. Hodnota předmětného objemu elektrické energie, a to 1 253 401 MWh, činila v době jeho závazného objednání žalobcem částku 2.262.288,612 Kč. V mezidobí došlo ke změně ceny elektrické energie a v okamžiku, kdy byl žalobce v důsledku jednání žalovaného nucen odříct odběr předmětného objemu elektrické energie od společnosti ČEZ a.s. a realizovat náhradní obchod, činila jeho hodnota 1.456.815.089,- Kč. Rozdíl mezi částkou 2.262.288.612,- Kč a částkou 1.456.815.089,- Kč představuje škodu, která žalobci v důsledku jednání žalovaného

vznikla, neboť byl povinen tuto částku uhradit společnosti ČEZ a.s. Náhradní obchod byl realizován za cenových podmínek, odpovídajících ceně elektrické energie na trhu v daném okamžiku. To, že cena elektrické energie, sjednaná v confirmaci dílčí smlouvy ze dne 14.11.2008, uzavřené mezi žalobcem a společností ČEZ a.s., a cena, uvedená ve vyčíslení ztráty, vzniklé neodebráním smluveného množství elektřiny, která je přílohou dohody o narovnání, uzavřené dne 30.12.2009 mezi žalobcem a společností ČEZ a.s., odpovídá cenové hladině obchodů se standardizovanými velkoobchodními produkty, uskutečněných na energetické burze, bylo potvrzeno ve znaleckém posudku č. 104-04/213 ze dne 24.4.2013, vypracovaném společností Pricewaterhousecoopers Česká republika s.r.o.

Škodu, vyúčtovanou společností ČEZ a.s. dne 7.1.2010 fakturou č. 9906129426 v částce 405.473.523 Kč uhradil žalobce dne 15.1.2010. Škodu, vyúčtovanou společností ČEZ a.s. fakturou č. 9906129427 v částce 400.000 Kč uhradil žalobce dne 15.2.2010.

K námitce žalovaného, že žalovaný neporušil smlouvy Trakce 2010 vzhledem k tomu, že postupoval v souladu se smluvními podmínkami uvedenými v článku IV odst. 2 smlouvy Trakce 2010 a upřesnil předmět plnění žalobce uvedl, že jakákoliv změna množství nemá oporu ve smlouvě, a byla by navíc v rozporu se zákonem. Žalovaný argumentuje institutem odchylky na základě ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) bodu 7 EnZ, a úpravě odpovědnosti za ni v ustanovení § 20 odst. 2 písm. a) a b) EnZ, z čehož dovozuje, že žalobce měl předpokládat, že odebrání energie v plném rozsahu nemusí dojít. Institut odchylky slouží k tomu, aby účastníci trhu s elektřinou udržovali rovnováhu mezi odběrem z elektrizační soustavy, a dodávkou do ní. Odchylky vznikají v důsledku nesouladu mezi smluvně zajištěnými a skutečně realizovanými dodávkami a odběry prostřednictvím soustavy v určitém časovém úseku, kdy mohou mít kladný i záporný charakter. Odchylka mohla mít relevanci jen tehdy, pokud jde o realizovanou dodávku. Množství, které žalovaný deklaroval, že neodebere, je množstvím, na něž se ustanovení o odchylce nemůže vztahovat. Argumentace, týkající se tolerančního pásma dle smlouvy, kde možnost odchylky ve výši plus mínus 15% upravuje, se týká těž reálně odebraného množství.

Vzhledem k tomu, že v zadávací dokumentaci veřejné zakázky možnost neomezeného upřesnění nebyla uvedena, je takové upřesnění nutné považovat za podstatnou změnu veřejné zakázky, tj. její nové zadání, resp. podstatnou změnu smlouvy Trakce 2010. Možnost neomezeného upřesnění skutečného odběru elektrické energie znamená jasnou hospodářskou nerovnováhu smlouvy Trakce 2010.

Žalobce uzavřel smlouvu Trakce 2010 s ohledem na zadávací dokumentaci s vědomím toho, že upřesnění se vztahuje k výběrovému odběrovému diagramu, nikoliv neomezené možnosti měnit směrem nahoru nebo dolů množství nasmlouvané elektrické energie. Žalobce by smlouvu, která by uložila žalovanému fakticky neodebrat od žalobce žádnou elektrickou energii, nikdy neuzavřela. Snížit nasmlouvané množství o 98% je nutné považovat za podstatnou změnu veřejné zakázky. Pokud by takto odebrané množství bylo takto nízké, případně by bylo možné ji takto snížit, byla by nabídková cena vyšší. Upřesnění naplnilo znaky podstatné změny veřejné zakázky a je v rozporu s rozhodnutím ESD sp. zn. C-454/2006 z 16.6.2008.

Žalobce uvedl, že tzv. toleranční odchylka, vymezená v článku V smlouvy Trakce 2010, představuje možnost faktické odchylky žalovaného při samotné spotřebě elektrické energie. Každá z uvedených smluvních institucí nachází uplatnění v jiné fázi realizace kontraktu.

Žalobce uvedl, že tvrzení žalovaného o existenci okolnosti, vylučujícího odpovědnost ve smyslu ustanovení § 374 odst. 1 obchodního zákoníku za škodu, způsobenou žalobci, se nezakládá na pravdě. Žalovaný jako provozovatel dráhy je ve smyslu ustanovení § 22 odst. 1 zákona o drahách

povinen zajistit dopravcům přístup ke službám, poskytovaným provozovatelem dráhy způsobem, který vylučuje zvýhodnění některého z dopravců, přičemž jedna ze služeb je dodávka trakčního proudu. Z této úpravy vyplývá, že poskytování dodávky elektrického proudu je zákonná povinnost provozovatele dráhy. Žalovaný v žádném případě na základě okolností, nastalých v roce 2009, neměl povinnost si výše uvedené povinnost zprostit, nebo jejím plněním pověřit společnost České dráhy a.s. Poskytování dodávek trakční energie dle ZoD není podnikání, ale činností ve veřejném zájmu. Na takovou činnost se aplikace ustanovení, které má soukromoprávní charakter, nemůže vztahovat, a pokud ano, pak rozhodně ne způsobem a v míře, v jaké je vykládá žalovaný. Připojení Českých drah do LDSŽ a její prováděné dodávky trakčního proudu proto nemohou být považovány za jednání činěné po právu.

Dle ustanovení § 22 odst. 1 písm. g) ZoD znělo: Provozovatel dráhy je povinen zajistit dopravcům přístup ke službám, poskytovaným provozovatelem dráhy způsobem, který vylučuje zvýhodnění některého z dopravců. Rozsah služeb, poskytovaný provozovatelem dráhy, stanoví prováděcí právní předpis. Odborná literatura k ZoD uvádí, že se jedná o předpis veřejného práva. Předmětné ustanovení je kogentní. Podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) prováděcí vyhlášky je dodávka trakčního proudu doplňkovou službou. Možnost poskytování služeb prostřednictvím jiného dodavatele se vztahuje na služby pomocné, nikoliv na služby doplňkové. Poskytování dodávky trakčního proudu jako doplňkových služeb lze řadit pod výkon veřejné zprávy nevrchnostenskou formou činnosti, kdy výhradně žalovaný měl dle ZoD a vyhlášky tuto povinnost vykonávat, a není oprávněn ji na kohokoliv delegovat. Veřejnoprávní charakter povinnosti je doložen také tím, že poskytování dodávek trakčního proudu provozovatelem dráhy nelze označit za podnikání nebo živnost. Postupem žalovaného tak došlo k nepřípustnému plnění veřejnoprávní povinnosti ze strany ČD.

Dle stanoviska žalobce, aby žalovaný mohl připojit České dráhy k distribuční soustavě, mohlo být tohoto dosaženo pouze díky aktivní pomoci žalovaného Českým drahám. Žalovaný u operátorů s elektřinou zaregistroval síť lokální distribuční soustavy železnice, a to uvnitř napájecích stanic pro elektrickou trakci. Žalovaný tak z vlastní vůle aktivně zřídil trakční distribuční soustavu. Žalovaný pak zřídil odběrná místa společnosti Českých drah, ty korespondují s nově vzniklou lokální distribuční soustavou železnic, zřízenou žalovaným. Žalovaný jako výhradní správce napájecích stanic musel vyjádřit souhlas, ke kterému však nebyl povinen. Z logiky věci plyne, že chtěl-li by se kdokoliv připojit do distribuční soustavy, provozované žalovaným, tak by k takovému postupu potřeboval výslovný souhlas žalovaného, jakožto výhradního správce předmětných nemovitostí, došlo tudíž k aktivní spolupráci mezi žalovaným a společností České dráhy ke škodě žalobce.

Žalobce splnil prevenční povinnost, o hrozícím neodebrání elektřiny žalovaným se dozvěděl v dopise Ing. Radka V. z 5.11.2009. Tento dopis nepovažoval za relevantní vzhledem k tomu, že pan Ing. Radek V. nebyl uveden v příloze 2 smlouvy Trakce jako konkrétní osoba, oprávněná ve věci smlouvy za žalovaného jednat. V rámci jednání, konaného dne 19.11.2009 došlo ze strany žalovaného k potvrzení o záměru v roce 2010 zakoupenou elektřinu neodebrat. Ke zjištění a posouzení možnosti žalobce nastalou situaci řešit bylo třeba věnovat dostatečný čas k projednání a schválení uvnitř společnosti, uvedená časová prodleva zcela odpovídá na ně kladeným zákonným nárokům, jedná se o přiměřenou dobu. Jednání mezi žalobcem a žalovaným byla ukončena dopisem žalobce z 18.12.2009. Dne 21.12.2009 oznámil žalobce společnosti ČEZ, že elektřinu neodebere, a inicioval následně provedený náhradní obchod.

Žalobce uvedl, že žalovaný mohl předvídat tvrzenou překážku, a to přijetí novely energetického zákona. Žalovaný měl možnost se s návrhem novely seznámit, a měl tak možnost zjistit, že se chystá legislativní změna, která může ovlivnit jeho postavení dodavatele elektrické trakční energie

dopravcům. Členy správní rady žalobce byli Ing. František Sivera a Vlastimil Aubrecht, kteří byli v letech 2008 až 2010 poslanci, a zároveň členové hospodářského výboru. Oba byli osobně přítomni na schůzi hospodářského výboru, který navrhl doplnit napět'ovou hladinu o hodnotu 25 kW do definice distribuční soustavy v EZ. Doplnění novely pozměňovacím návrhem na 37. schůzi hospodářského výboru 14.1.2009 navrhl poslanec O. Vojíš. Pozměňovací návrh byl doplněn do tabulky, vyhotovené EMPO, která byla vyhotovena 15.12.2008. Ing. František Sivera a Vlastimil Aubrecht byli nejpozději 16.12.2012 pozvánkou na schůzi hospodářského výboru informováni o návrhu novely.

Žalobce v řízení označil za nesporné, že žalovaný dlužnou pohledávku včetně úroků z prodlení a nákladů řízení uhradil.

Částka, odpovídající náhradě nákladů řízení, byla poté, co byl vydán rozsudek Nejvyššího soudu ČR 32 Cdo 3646/2015 ze dne 10.8.2017, žalovanému vrácena.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby v plném rozsahu. Žalovaný uvedl, že je nesporné, že mezi žalobcem a žalovaným byla dne 19.12.2008 uzavřena smlouva na dodávku elektřiny v síti VVN a VN trakce 2010. Tato smlouva byla uzavřena na základě zadávacího řízení dle zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách. Žalovaný jako zadavatel vypsal veřejnou zakázku s názvem „Dodávka silové elektřiny pro SŽDC na období 2009,2010 a 2011“.

Žalovaný namítl, že ze strany žalovaného nedošlo k žádnému porušení povinnosti, vyplývající ze smlouvy Trakce 2010, a nedopustil se žádného protiprávního jednání, které by bylo v rozporu se smlouvou. Žalovaný uvedl, že v souladu s článkem IV odst. 2 smlouvy dopisem ze dne 5.11.2009 upřesnil množství ročního odběru elektřiny. Ve smlouvě Trakce 2010 bylo uvedeno pouze odhadnuté a předpokládané množství elektrické energie, které žalovaný odebere. Ve smlouvě byla zakotvena možnost žalovaného, aby celkové roční množství elektrické energie mohl upřesnit v návaznosti na požadavky jednotlivých dopravců, pro které byla elektrická energie určena. Zakotvení této možnosti upřesnění řešilo situaci, kdy žalovaný v době podpisu smlouvy nemohl mít k dispozici informace dopravců o odběrech elektřiny pro rok 2010.

Rozsah možného upřesnění celkového ročního množství elektrické energie není ve smlouvě Trakce 2010 nijak limitováno, ustanovení o 5% odchylce, obsažené v obchodním zákoníku, vztahující se k úpravě kupních smluv, se zde neaplikuje, neboť mezi smluvními stranami došlo k jeho vyloučení. Žalobci muselo být zřejmé podle účelu, za jakým byla smlouva Trakce 2010 uzavřena, že rozsah upřesnění se bude řídit jenom a pouze tím, v jakém rozsahu budou dopravci elektrickou energii pro příslušné období od žalovaného skutečně požadovat, a na rozsah tohoto požadavku ze strany dopravců nemůže mít žalovaný žádný vliv.

Žalovaný uvedl, že závěr, že maximální možné upřesnění mohlo být v toleranci 15 %, což je odchylka, stanovení v článku V smlouvy Trakce 2010, je nesprávný. Dle žalovaného ustanovení článku IV odst. 2 by mělo být vykládáno tak, že žalovaná byla oprávněna upřesnit trakční energii minimálně v rozsahu 20 – 30 % s tím, že žalovaný trvá, že upřesnění konečného požadovaného rozsahu trakční energie je neomezené.

Žalovaný namítl, že z důvodu okolností, vylučující odpovědnost za škodu vyčíslenou žalobcem neodpovídá. Za okolnost, vylučující odpovědnost dle ustanovení § 374 obchodního zákoníku, považuje žalovaný změnu energetického zákona, provedenou zákonem č. 158/2009 Sb., který nabyl účinnosti dne 4.7.2009 ve spojení s rozhodnutím dopravce České dráhy a.s., využít této změny energetického zákona a požádat u žalovaného o připojení k distribuční soustavě a sobě i

ostatním dopravcům zajišťovat trakční elektrickou energii samostatně. Novela energetického zákona obsahovala ustanovení § 2 odst. 2 písmeno a) bod 2, kdy byly doplněna napěťová hladina 25 kW a novelizované znění ustanovení § 3 odst. 3 energetického zákona omezilo rozúčtování nákladů za odběr elektřiny pouze do napětí 52 kW včetně. Změna výše uvedených ustanovení v návaznosti na ustanovení § 25 odst. 11 písmeno a) energetického zákona zapříčinila razantní změnu v postavení žalovaného a tudíž zcela neočekávanou změnu celkové situace. Platná právní a účinná úprava v době podpisu smlouvy Trakce 2010 neumožňovala jinému subjektu, než žalovanému, dodávat trakční elektrickou energii pro dopravce. Tato situace se změnila v důsledku nabytí účinnosti novely energetického zákona ze dne 4.7.2009. Trakční vedení vykazovalo v době uzavření smlouvy Trakce 2010 jiné hodnoty (jiné napěťové hladiny), než které obsahovalo ustanovení definice distribuční soustavy. Ustanovení § 2 odst. 2 písmeno a) bod 2 obsahuje definici distribuční soustavy a pod pojem distribuční soustava byla doplněna napěťová hladina 25 kW pro trakční soustavu střídavou a 22 kW pro stejnosměrnou trakční soustavu. Současně byl novelizován § 3 odst. 3 energetického zákona, kde bylo uvedeno omezení použití rozúčtování pouze do napětí 52 kW včetně. Jelikož byly splněny podmínky definice distribuční soustavy, vztahovalo se na žalovaného ustanovení § 25 odst. 11 písmeno a) energetického zákona, které ukládá provozovateli distribuční soustavy povinnost připojit k distribuční soustavě každého a umožnit distribuci elektřiny každému, kdo o to požádá. Této možnosti využil dopravce České dráhy a.s. dopisem ze dne 5.11.2009, č.j. 147/2009-KE/2 a požádal o připojení k distribuční soustavě, žalovaný dále elektrickou trakční energii dopravce neměl poskytovat, tudíž byl nucen přistoupit k upřesnění ročního množství odběru elektrické energie, které bylo provedeno dne 5.11.2009.

Změna energetického zákona nastala nezávisle na vůli žalovaného vzhledem k tomu, že o změnách zákonů rozhoduje Parlament České republiky, žalovaný nebyl účastníkem připomínkového řízení. Novela energetického zákona nabyla účinnosti 4.7.2009, tedy více než půl roku po uzavření smlouvy Trakce 2010, tudíž v době vzniku závazku nemohl žalovaný tuto překážku rozumně předvídat. Změna návrhu novely energetického zákona v § 2 odst. 2 písmeno a) bod 2 se objevila v rámci prvního pozměňovacího návrhu hospodářského výboru, kdy usnesení hospodářského výboru o pozměňovacím návrhu bylo vydáno 22.1.2009. V době podpisu smlouvy Trakce 2010 byla nepředvídatelná i rozhodnutí dopravců, které právě na změnu ustanovení energetického zákona bylo navázáno.

Tato překážka žalovanému bránila v možnosti odebrat elektrickou energii o objemu 1 286 770 MWh vzhledem k tomu, že technická přenosová kapacita sítě v trakční proudové soustavě je limitována. Poté, co žalovaný splnil svou povinnost vyhovět žádosti dopravce o připojení odběrných zařízení lokální distribuční soustavy železnice, došlo od termínu připojení, tj. od 1.1.2010 k vyčerpání technické přenosové kapacity trakční soustavy a nebylo fakticky možné realizovat kontrakt, uzavřený mezi žalobcem a žalovaným.

Žalovaný v době vzniku překážky nebyl v prodlení vzhledem k tomu, že změna energetického zákona ve spojení s rozhodnutím dopravců nastala v roce 2009, smlouva byla uzavřena s účinností od 1.1.2010. Od tohoto okamžiku byl žalovaný povinen elektřinu odebírat, takže v roce 2009 nebyl v prodlení s plněním své povinnosti.

Změna energetického zákona ani rozhodnutí dopravců nemá s hospodářskými poměry žalovaného jakoukoliv souvislost, tudíž překážky nebyly způsobeny hospodářskými poměry žalovaného.

K uzavření smluv o připojení Českých drah do lokální distribuční soustavy, které byly uzavřeny mezi žalobcem a žalovaným, žalovaný uvedl, že časově chronologicky byla dne 19.12.2008

uzavřena smlouva Trakce, od 4.7.2009 byla účinná novela energetického zákona, dne 15.9.2009 ČD podaly žádost žalované o připojení odběrného zařízení v lokální distribuční soustavě železnice č. ETVN 1 – 8 z napěťové hladiny vysokého napětí. Dne 27.10.2010 proběhlo z iniciativy ČD jednání mezi žalovanou a ERU. Dne 15.11.2010 žalovaná obdržela od ČD dopis, ve kterém žádala o uzavření smlouvy i distribuci, a připojení k lokální distribuční soustavě. Dne 5.11.2009 žalovaná vyrozuměla žalobce, že nebude možné odebrání energie v množství, jelikož si nečekaně jejich hlavní zákazník rozmyslel, že si bude trakční energii zajišťovat sám. Žalovaná učinila upřesnění požadovaného objemu trakční energie ve smyslu smlouvy Trakce 2010. Dne 8.12.2010 došlo k uzavření osmi smluv o připojení k lokální distribuční soustavě mezi ČD a žalovanou. Žalovaný uvedl, že s ohledem na povinnost, plynoucí ze zákona energetického, takovýto postup nebyl vyloučen dle zákona o drahách. Dle ustanovení § 22 o drahách poskytuje provozovatel dráhy služby, rozsah služby stanovení prováděcí předpis, vyhláška č. 351/2004 definuje doplňkové a pomocné služby, žalovaná neposkytuje dopravcům automaticky služby, ale pouze na žádost jednotlivých dopravců. Dle § 4 písm. a) vyhlášky č. 351/2004 na základě uzavřené smlouvy o provozování drážní dopravy s provozovatelem dráhy, pokud požadovanou službu nemůže poskytnout jiný dodavatel, má oprávněný dopravce právo na poskytované nebo zprostředkované služby, umožňující využívat elektrické napájecí zařízení pro trakční proud, je-li k dispozici. Nákup silové trakční elektřiny v ustanovení vyhlášky uveden není. Ze znění § 22 zákona o drahách a ve spojení s vyhláškou plyne, že žalovaná byla povinna nějakým způsobem zajistit dodávku trakčního proudu. Dle stanoviska žalovaného to mohla provést i prostřednictvím jiného subjektu. Žalovaná vychází z toho, že byla oprávněna tímto pověřit jiný subjekt, a tento subjekt byly ČD, které splňovaly předpoklady k tomu, aby mohly zajišťovat dodávku trakční energie namísto SŽDC.

Dodávka trakční energie je činnost, která je spojena s energetickým zákonem, žalovaná dle znění zákona o drahách vystupuje stále jako vlastník a provozovatel dráhy včetně provozování trakčních transformátorů, na jejichž výstupu jsou současně zřízena odběrná místa ČD. Poté, co byla žalovaná povinna připojit ČD k lokální distribuční soustavě podle energetického zákona, se na základě jednání mezi ČD a žalovanou staly ČD namísto žalované dodavatelem trakční elektřiny, a nově ČD byly oprávněny rozúčtovat náklady nákupu elektřiny. Odběrným místem ČD jsou výstupní svorky transformátorů, které jsou součástí lokální distribuční soustavy, provozované žalovanou. Protože po technické stránce není možné, aby k těmto transformátorům byly připojeny dva různí dodavatelé energie, kteří by byli současně schopni provádět rozúčtování, tak to technické stránce nebylo možné, aby k výstupním svorkám byli připojeni dva různí dodavatelé.

Vyhláškou č. 76/2017 Sb. ze dne 28.2.2017 došlo ke zrušení vyhlášky č. 351/2004 Sb. o rozsahu služeb poskytovaných provozovatelem dráhy dopravci, která nabyla účinností dne 1.4.2017. Z vyhlášky č. 76/2017 Sb. plyne, že provozovatel dráhy, tedy SŽDC, už nemá povinnost poskytovat dopravcům trakční energii. V příloze 1 vyhlášky č. 76/2017 Sb. v bodě 9 je uvedeno, že provozovatel zajistí, aby dopravce mohl použít dráhu v rozsahu: elektrických zařízení, obsahujících zařízení, které zajišťují napájení elektrických hnacích vozidel včetně trakčních napájení a spínacích stanic trakčního vedení, prostředky dispečerského řízení provozovatele dráhy, drážní elektrická silnoproudá zařízení pro výrobu, přeměnu, zásobování a využití elektrické energie, speciální elektrická zařízení, zařízení pro ochranu. Z této vyhlášky tedy neplyne, že by žalovaná byla povinna zajistit dodávku trakční energie jednotlivým dopravcům. Po technické stránce transformátory neumožňují ani dnes, aby rozúčtování mohlo provádět více subjektů. Výstupní svorky, umístěné na transformátorech, neumožňují rozdělovat energii na dva dodavatele, ani dvojí měření trakční energie za účelem rozúčtování. Rozúčtování energie tak může v tomto uspořádání provádět jenom jeden subjekt.

Žalovaný namítl, že pohledávka již byla ze strany žalovaného v plném rozsahu uhrazena. Žalovaná se rozhodla poté, co byl vydán rozsudek NS ČR č. 32 Cdo 364/2015-680 ze dne 10.8.2017, žádat poskytnuté plnění zpět. Před Obvodním soudem pro Prahu 4 probíhá soudní spor, vedený pod sp. zn. 11 C 278/23017 o vydání bezdůvodného obohacení. Pro posouzení důvodnosti žaloby je rozhodující stav v době vyhlášení rozsudku dle ustanovení § 154 odst. 1 o.s.ř., tudíž soud je povinen z procesního hlediska rozhodnout o nároku zamítavě.

Ze zadávací dokumentace veřejné zakázky s názvem „Dodávka silové elektřiny pro SŽDC na období 2009-2010-2011“ z 13.10.2008 bylo zjištěno, že žalobce vyhlásil veřejnou zakázku formou jednacímho řízení bez uveřejnění podle § 34 zákona č. 137/2006 Sb. Předmětem zakázky byl výběr dodavatele silové elektřiny pro elektrickou trakci na hladině VVN a VN pro distribuční odběry na hladině VN a distribuční odběry na hladině NN na období roku 2009-2011. Pro rok 2010 byl stanoven předpokládaný objem objednávky elektřiny celkem 1 307 770 MWh.

Ze seznamu příloh k zadávací dokumentaci bylo zjištěno, že obsahovala přílohu č. 2, skutečný celkový diagram odběru elektřiny elektrické trakce za 1-7/2008, kde bylo uvedeno, že za leden až červenec 2008 bylo odebráno celkem 728 973 MWh a dále poptávka na rok 2009 činila 1 295 800 MWh, na rok 2010 1 308 770 MWh a na rok 2011 1 312 000 MWh.

Z rozhodnutí odběru nejvhodnější nabídky ze dne 13.11.2008 bylo zjištěno, že žalovaný na základě posouzení hodnocení nabídek z 10.11.2008 vybral dodávku elektřiny na období roku 2009-2010-2011 nabídku žalobce jako nabídku nejvhodnější.

Ze smlouvy na dodávku elektřiny ze sítě VVN a VN SŽDC trakce 2010 ze dne 19.12.2008 bylo zjištěno, že byla uzavřena mezi žalobcem a žalovaným. Předmětem smlouvy je závazek žalobce dodávat žalovanému elektřinu ve sjednaném množství a výkonu do odběrného místa žalovaného a žalovaný se zavazuje odebrat sjednané množství elektřiny podle podmínek smlouvy. V článku IV byl sjednáno, že dodávka bude zahájena dne 1.1.2010, skončena 31.12.2010, sjednaném množství elektřiny na období roku 2010 činí 1 308 770 MWh s tím, že bylo rozděleno na jednotlivé měsíce. Dále článek IV bod 2 obsahuje způsob týdenního sjednávání typu standard s tím, že bylo stanoveno, že zákazník bude sjednávat s obchodníkem týdenní odběrový diagram vždy do 5 dnů před zahájením obchodního týdne, a může upřesnit hodnoty množství elektřiny, sjednaných k odběru v jednotlivých obchodních hodinách týdenního obchodního diagramu maximálně o + - 15% oproti hodnotám množství elektřiny, sjednaných k odběru v jednotlivých obchodních hodinách původního týdenního odběrového diagramu. Další odstavec obsahuje ujednání, že zákazník upřesní roční množství odběru elektřiny do 15. 10. předchozího roku.

V článku I – cena – je sjednána cena 2.014,- Kč za MWh, v bodu V.1.b) je sjednán způsob vyhodnocování hodnoty odebraného množství elektřiny. Ve druhé odstavci je uvedeno, že vyhodnocení proběhne podle skutečného odběru s tolerancí +-15% upřesněného množství podle článku IV odst. 1 odst. c). Při nedodržení tolerance ročního množství + - 15% zaplatí zákazník za každou odebranou či neodebranou MWh navíc smluvní cenu ve výši 330,- Kč/MWh.

Dle článku I. 2 jsou přílohou smlouvy obchodní podmínky dodávky elektřiny, v nichž jsou podrobně upravena vzájemná práva a povinnosti smluvních stran. Dle článku V bod 4 obchodních podmínek dodávky elektřiny, účinných k 31.10.2007, vydaných ČEZ Prodej s.r.o., je každý z účastníků zbaven odpovědnosti za částečné nebo úplné neplnění povinností, daných smlouvou v případech, kdy toto neplnění bylo výsledkem okolností, vylučující odpovědnost, stanovených v § 374 a násl. obchodního zákoníku a podmínek, vyplývajících z energetického zákona. Za okolnost, vylučující odpovědnost, je považována zejména živelná pohroma, válka,

revoluce, turistická akce, sabotáž, blokáda, stávka, epidemie, havárie zařízení, sloužící pro distribuci dodávek elektřiny apod.

Z dodatku č. 1 ke smlouvě o dodávce elektřiny bylo zjištěno, že byl uzavřen dne 31.7.2009.

Z výpisu z obchodního rejstříku bylo zjištěno, že dne 31. 3. 2005 byla zapsána obchodní firma ČEZ Prodej s.r.o. a společníkem této firmy je ČEZ a.s. od 1.10.2007.

Ze smlouvy o zajištění komplexní dodávky elektřiny v letech 2009-2012 bylo zjištěno, že byla uzavřena mezi ČEZ Prodej s.r.o. a ČEZ a.s. dne 29.8.2008. Smlouva byla uzavřena na období od 1.1.2009 do 31.12.2012. Předmětem smlouvy byl, mimo jiné, závazek ČEZ a.s. dodávat ČEZ Prodej s.r.o. veškerou dodávku elektřiny, kterou se ČEZ Prodej s.r.o. zavázal dodávat svým konečným zákazníkům ve vazbě na účinné predikce a skutečný odběr ČEZ Prodej s.r.o. V článku č. IV je popsán proces realizace smlouvy a způsob vypořádání, pokud dojde k překročení tolerancí. Přitom v bodě 7 je sjednáno, že obě smluvní strany v případě přecherpání produktů nebo nedocherpání produktů vyvolají cenové jednání, a pokud tento obchod bude pro dodavatele ztrátový ve srovnání s cenami na trhu, uhradí odběratel tuto ztrátu.

Dle článku V se smluvní strany zavázaly uzavírat dílčí smlouvy na základě standardních obdržených predikovaných odběrových diagramů.

V článku XIII je sjednáno, že dle této smlouvy znamená vyšší moc mimořádnou a neodvratitelnou a v době uzavření smlouvy nepředvídatelnou událost nebo okolnost a její bezprostřední následky. Takovouto událostí mohou být zejména živelná pohroma, válka, revoluce, turistická akce, sabotáž, blokáda, požár, generální stávka, epidemie, stejné účinky na plnění smluvních povinností mají změny zákonů nebo právních předpisů České republiky, nebo rozhodnutí orgánů státní správy s přímým dopadem na uzavřenou smlouvu.

Z potvrzení dílní smlouvy ze dne 14.11.2008 bylo zjištěno, že byla uzavřena mezi dodavatelem ČEZ a.s. a odběratelem ČEZ Prodej s.r.o. Předmětem smlouvy byla závazná objednávka standardních produktů a množství a členěním na BASE produkty a PEAKE produkty v celkovém množství 1 535 106 MWh za celkovou cenu 2.766.650.880,- Kč. Dle smlouvy byly ceny stanoveny dle ceníku z 7.11.2008 s tím, že platnost ceníku byla od 7.11.2008 do 13.11.2008.

Z dopisu žalovaného ze dne 13.10.2009 bylo zjištěno, že požádal o prodloužení termínu k upřesnění ročního množství odběru elektřiny dle smlouvy SŽDC trakce 2010 do 30.10.2009.

Z dopisu žalobce ze dne 15.10.2010 bylo zjištěno, že žalobce souhlasil s prodloužením termínu do 30.10.2009.

Z dopisu žalovaného ze dne 30.10.2009 bylo zjištěno, že požadoval prodloužení termínu k upřesnění ročního množství odběru elektřiny dle smlouvy SŽDC trakce 2010 do 5.11.2009 z důvodu, že jednání s největšími dopravci České dráhy a.s. a ČD Cargo a.s. ve věci odsouhlasení objemu dodávek elektrické trakce pro rok 2010 nebylo uzavřeno.

Z dopisu žalobce ze dne 2.11.2009 bylo zjištěno, že žalobce vyhověl žádosti o prodloužení termínu do 5.11.2009.

Z dopisu žalovaného ze dne 5.11.2009 bylo zjištěno, že žalovaný uvedl, že v souladu s uzavřenou smlouvou na dodávku elektřiny ze sítí VVN a VN č. SŽDC trakce 2010 upřesňuje podle požadavků dopravců odběr pro rok 2010 na 22 000 MWh.

Z pověření č.0686 ze dne 26.1.2009 bylo zjištěno, že generální ředitel žalovaného pověřil Ing Radka V. k zastupování státní organizace ve všech věcech a při všech úkonech týkajících se plnění Smlouvy Trakce 2010 ve vztahu k druhému účastníkovi smlouvy a ve vztahu je třetím osobám.

Z dopisu žalobce ze dne 10.11.2009 bylo zjištěno, že žalobce toto upřesnění neakceptoval a považuje ho za neplatné. Vyzval ho k řádnému plnění smlouvy a upozornil ho, že bude požadovat škodu, pokud v důsledku neplnění smlouvy žalovaného žalobci vznikne.

Z dopisu žalovaného ze dne 19.11.2009 bylo zjištěno, že žalovaný potvrdil, že upřesňuje roční množství elektřiny pro elektrickou trakci na rok 2010 v hodnotě 22 000 MWh. K upřesnění množství elektřiny dochází v důsledku jednání právních subjektů, které využily důsledku změny legislativy zákonných práv k zajištění nákupu elektřiny, a žalovaný tuto skutečnost nemůže žádným způsobem ovlivnit. Upřesněný objem elektrické energie bude využit pro potřebu zajištění provozuschopnosti železniční dopravní cesty, rozdíl mezi množstvím smluvně sjednaným a množstvím upřesněným není odběrem zařízení SŽDC, ale elektrických hnacích vozidel dopravců.

Z dopisu žalobce ze dne 18.12.2009 bylo zjištěno, že žalobce uvedl, že s ohledem na skutečnost, že žalovaný projevil vůli odebrat pouze 22 000 MWh elektřiny žalobce oznamuje, že elektřinu v objemu 1 286 770 MWh nerezervuje pro žalovaného a bude realizovat její náhradní prodej na příslušném trhu.

Z dopisu žalobce ze dne 22.12.2009 bylo zjištěno, že žalobce vyzval žalovaného k osobnímu setkání.

Z dopisu žalobce ze dne 1.3.2010 bylo zjištěno, že žalobce uvedl, že mu vznikla škoda, spočívající v rozdílu mezi částkou, za níž žalobce množství energie zajistil a částkou, kterou obdržel realizací náhradního prodeje ve výši 800.473.523,- Kč. Žalobce požadoval úhradu částky 800.473.523,- Kč do 14 dnů od doručení výzvy.

Z dopisu žalovaného ze dne 15.3.2010 č.j. 14167/10KNT bylo zjištěno, že žalobce požadoval konkrétní údaje, na jejichž základě mělo dojít ke vzniku škody. Žalovaný uvedl, že žádné ustanovení smlouvy Trakce 2010 neporušil a roční množství odběru bylo řádně, v souladu se smluvním ujednáním, specifikováno a to v důsledku změny energetického zákona, tudíž překážky, která nastala nezávisle na vůli žalovaného.

Z dopisu žalobce ze dne 21.12.2009, adresovaného ČEZ a.s., bylo zjištěno, že žalobce oznámil, že je nucen odříci odebrání elektřiny pro období od 1.1.2010 do 31.12.2010 v celkovém ročním objemu ve výši 1 253 401 MWh a v hodnotě 2.262.288.612,- Kč, které ČEZ a.s. měl dodat na základě confirmace dílčí smlouvy ze dne 14.11.2008. Důvodem je oznámení, že Správa železniční dopravní cesty s.o. neodebere v předmětném období původní sjednaný objem elektřiny od společnosti ČEZ Prodej s.r.o.

Z vyčíslení ztráty, vzniklé neodebráním smluveného množství elektřiny ze dne 22.12.2009, podepsané jak dodavatelem, tak odběratelem, bylo zjištěno, že odběratel ČEZ Prodej s.r.o. vrací závazně standardní produkty ve stanoveném množství členění a za stanovené ceny, celkové neodebrané množství standardních produktů je 1 253 401 MWh a celková ztráta činí částku 805.473.523,- Kč.

Z dohody o narovnání ze dne 30.12.2009 bylo zjištěno, že byla uzavřena mezi ČEZ a.s. a ČEZ Prodej s.r.o. Ze smlouvy bylo zjištěno, že smlouva byla uzavřena vzhledem k tomu, že dle

smlouvy o zajištění komplexní dodávky elektřiny v době 2009-2012 a confirmace dílčí smlouvy ze dne 14.11.2008, ČEZ Prodej s.r.o. objednal dodávku elektřiny na rok 2010 v objemu 1 535 106 MWh za účelem prodeje této dodávky Správě železniční dopravní cesty s.o. SŽDC oznámila ČEZ Prodej s.r.o., že v roce 2010 neodebere elektřinu v objemu 1 253 401 MWh, následkem čehož neodebere elektřinu v tomto objemu ani společnost ČEZ Prodej s.r.o. od společnosti ČEZ a.s. ČEZ Prodej s.r.o. a ČEZ a.s. uzavírají dohodu, na základě které dojde k náhradě škody, vzniklé společnosti ČEZ a.s. Pořizovací hodnota elektřiny v objemu 1 253 400 MWh činila v době uzavření dílčí smlouvy částku 2.262.288.612,- Kč. Současná tržní hodnota tohoto objemu elektřiny činí 1.456.815.089,- Kč, rozdíl tudíž činí částku 815.473.523,- Kč, které se ČEZ Prodej s.r.o. zavazuje jako škodu uhradit společnosti ČEZ a.s. ve dvou splátkách.

Z faktury č. 9906129427 ze dne 7.1.2010 bylo zjištěno, že ČEZ a.s. vyúčtoval ČEZ Prodej s.r.o. náhradu škody v částce 400.000.000,- Kč. Z výpisu z účtu ČEZ Prodej s.r.o. ze dne 15.2.2010, vedeného u Komerční banky a.s., bylo zjištěno, že byla z účtu odepsána částka 400.000.000,- Kč ve prospěch ČEZ a.s., s variabilním symbolem 9906129427.

Z faktury č. 9906129426 ze dne 7.1.2010 bylo zjištěno, že ČEZ a.s. vyúčtoval náhradu škody v částce 405.473.523,- Kč. Z výpisu z účtu žalobce ze dne 15.1.2010 bylo zjištěno, že z účtu byla odepsána částka 405.473.523,- Kč ve prospěch ČEZ a.s. s variabilním symbolem 9906129426.

Ze znaleckého posudku č. 104-04/2013 ze dne 24.4.2013 znaleckého ústavu Pricewaterhousecoopers Česká republika s.r.o. a výsledkem zpracovatele znaleckého posudku Ing. Michala K., bylo zjištěno, že cena při objednání od ČEZ ve výši 2.262.288.612,- Kč odpovídala cenám tržním a shoduje se s cenami, uvedenými v confirmaci, a cena při zrušení objednávky ve výši 1.456.815.089,- Kč odpovídala součtu cen vypořádání dílčích produktů, shoduje se s cenami podle tehdy platného ceníku ČEZ a.s. a odpovídala cenám tržním.

Z dopisu Power Exchange Central Europe ze dne 14.1.2013 bylo zjištěno, že odpověď na otázku, zda cenová úroveň obchodů společnosti ČEZ Prodej s.r.o. odpovídá cenové úrovni obchodů, realizovaných na burzovní platformě, organizované společností Power Exchange Central Europe a.s. dle autora dopisu obchod, který proběhl za ceny dle confirmace mezi společnostmi ČEZ a.s. a ČEZ Prodej s.r.o., odpovídal velkoobchodním cenám se standardizovanými produkty s elektrickou energií, platných v období od 7. do 13. listopadu 2008, a ceny z přílohy č. 2 dopisu „Vyčíslení ztráty z důvodu neodebrání elektrické energie mezi společnostmi ČEZ a.s. a ČEZ Prodej s.r.o.“, odpovídají cenové úrovni standardizovaných produktů na burzovním trhu, platné dne 22.12.2009 s tím, že k datu 22.12.2009 činil kurz EUR/ČZK 26,265.

Ze smlouvy ze dne 9.12.2009, uzavřené mezi ČEZ Prodej s.r.o. a České dráhy a.s., bylo zjištěno, že předmětem smlouvy je dodávka elektřiny na období od 1.1.2010 do 30.6.2010 v množství 574 800 MWh v ceně 1.198,- Kč/MWh.

Ze smlouvy na dodávku elektřiny ze sítí VNN a VN, uzavřené mezi ČEZ Prodej s.r.o. a České dráhy a.s. dne 28.6.2010, bylo zjištěno, že předmětem smlouvy byl závazek dodat elektřinu v období od 1.7.2010 do 31.12.2011, přičemž sjednané množství elektřiny za období od 1.7.2010 do 31.12.2010 činilo 584 400 MWh a cena za 1 MWh byla sjednána ve výši 1.414,- Kč.

Ze smlouvy na dodávku elektřiny pro elektrickou trakci, č. smlouvy 1/2009 ETCD, ze dne 15.4.2009 bylo zjištěno, že byla uzavřena mezi Správou železniční dopravní cesty s.o. a České dráhy a.s. Předmětem smlouvy byl závazek dodavatele Správy železniční dopravní cesty s.o. dodávat elektřinu ve sjednaném množství do odběrných míst Českým drahám a.s.

Ze smlouvy na dodávku elektřiny ze sítě VNV a VN SŽDC Trakce 2009 bylo zjištěno, že byla uzavřena dne 19.12.2008 mezi ČEZ Prodej s.r.o. a Správou železniční dopravní cesty s.o.. Předmětem smlouvy byla dodávka elektřiny na období roku 2009 v rozsahu 1 295 800 MWh.

Ze smlouvy SŽDC Trakce 2008 bylo zjištěno, že byla uzavřena mezi obchodníkem ČEZ Prodej s.r.o. a zákazníkem Správa železniční dopravní cesty s.o. dne 17.12.2007. Předmětem smlouvy byla dodávka elektřiny na období roku 2008 v rozsahu 1 200 000 MWh.

Ze smlouvy č. 001/2009, uzavřené dne 30.6.2009 mezi Správou železniční dopravní cesty s.o. a České dráhy a.s., bylo zjištěno, že předmětem smlouvy byla úprava vzájemných práv a povinností smluvních stran při provozování drážní dopravy na celostátní dráze a regionálních drahách, provozovaných provozovatelem Správa železniční dopravní cesty s.o.

Z protokolu č. 010103909 Státní energetické inspekce ze dne 18.9.2009 bylo zjištěno, že byla provedena kontrola dodržování zákona č. 458/2000 Sb. ve společnosti Správa železniční dopravní cesty s.o. s tím, že kontrolovaná osoba je držitelem licence na distribuci elektřiny č. 120605086 a licence na obchod s elektřinou č. 140705577. Kontrolovaná osoba je na územní trase koncovým zákazníkem a není možné v tomto případě aplikovat vlastní ceny za dopravu elektřiny na sběrač vozidla. Odvedená kontrola vybraných účetních dokladů nezjistila rozdíl za nakoupenou a přeúčtovanou cenu elektřiny za uplynulé období roku 2009 odběratelům elektrické trakce.

Z cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 7/2009 ze dne 25.11.2009 bylo zjištěno, že obsahuje cenové rozhodnutí o cenách elektřiny a souvisejících služeb s účinností od 1.1.2010.

Z databáze Energetického regulačního úřadu bylo zjištěno, že Správa železniční dopravní cesty s.o. je držitelem licence č. 120605086 na distribuci elektřiny.

Z dopisu Energetického regulačního úřadu ze dne 27.7.2006 č.j. 02692-2/2006-R, adresovaného Českým drahám a.s., bylo zjištěno, že k názoru, dle kterého by pro distribuci elektřiny mělo být využíváno železniční trakční vedení, trakční vedení, resp. jeho část, vykazuje jiné hodnoty, než které obsahuje definice distribuční soustavy § 2 odst. 2 písmeno a) bod 2 energetického zákona. Z toho je patrné, že zákonodárce neuvažoval se začleněním drážních zařízení do distribuční soustavy. Z těchto důvodů zastává Energetický regulační úřad stanovisko, podle kterého je trakční vedení drážním zařízením a nelze jej začlenit mezi distribuční soustavy v rámci působnosti energetického zákona, a proto také nelze na takto vymezené drážní zařízení udělit licenci pro distribuci elektřiny.

Ze zápisu z jednání ze dne 27.10.2009 bylo zjištěno, že jednání se zúčastnil zástupce Energetického regulačního úřadu, zástupce SŽDC, kteří předložili návrh na zřízení odběrných míst elektrické trakce na hladině VN (27kW a 22 kW). Bylo projednáno, že SŽDC je distributorem elektřiny v lokální distribuční soustavě železnic na základě licence na distribuci č. 120605086. SŽDC zaregistruje odběrná místa u operátora trhu s elektřinou pro konečného zákazníka ČD a.s. a nákup elektřiny na těchto odběrných místech bude realizován zákazníkem ČD a.s. Energetický regulační úřad se způsobem vytvoření odběrných míst a registrací u OTE souhlasí.

Z dopisu ČD a.s. ze dne 5.11.2009 bylo zjištěno, že s ohledem, že Energetický regulační úřad schválil vytvoření odběrných míst a předávacích míst pro České dráhy v lokální distribuční

soustavě železnice, ČD a.s. nebudou od společnosti Správa železniční dopravní cesty pro rok 2010 požadovat zajištění nákupu silové elektřiny.

Z dopisu Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 16.4.2012, č.j. 13524/12/02200/300, bylo zjištěno, že připomínkové řízení k novele energetického zákona č. 158/2009 proběhlo na jaře roku 2008. Návrh zákona zpracovalo MPO ve spolupráci s Energetickým regulačním úřadem. První čtení proběhlo 23.9.2008, doplňující pozměňovací návrhy byly při druhém a třetím čtení. Hlasování v konečné podobě proběhlo 1.4.2009.

Z dopisu Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 7.8.2012, č.j. 31374/12/01300, bylo zjištěno, že obsahuje seznam připomínkových míst, kterým byl zaslán návrh zákona č. 158/2009 Sb. s tím, že jako připomínkové místo není uveden SŽDC.

Z fotografie štítku transformátoru a dokumentace jednofázového olejového transformátoru bylo zjištěno, že na štítku je uvedeno napětí 27 kV (27 000 V).

Ze znaleckého posudku č. 46/2014, zpracovaného znaleckým ústavem České vysoké učení v Praze, Fakulta elektrotechnická v březnu 2014, bylo zjištěno, že byl zpracován oponentní posudek ke znaleckému posudku č. 104-04/2013 ze dne 24.4.2013 společnosti Pricewaterhousecoopers Česká republika s.r.o. Ze znaleckého posudku bylo zjištěno, že ceny, uvedené v confirmaci ze dne 13.11.2008, odpovídají tržním a obvyklým cenám a lze je použít pro ocenění hodnoty nakoupené elektřiny k datu 13.11.2008 v celkovém objemu 1 535 106 MWh. Dle bodu 9.4.2 znaleckého posudku hodnota zrušené části objednávky k 5.11.2009 v objemu 1 253 401 MWh činila částku 1.562.042.641,10 Kč a k datu 19.11.2009 částku 1.497.496.445,39 Kč. Dle bodu 10.1.3 znaleckého posudku na základě předložených podkladů nelze jednoznačně analyzovat a určit, jaké objemy elektřiny společnost ČEZ k 13.12.2008 pro tyto účely objednala. Nelze s jistotou potvrdit, že bylo objednáno 1 535 106 MWh elektrické energie, které vstupují do výpočtu hypotetické škody, kterou si nárokovala společnost ČEZ a.s. na společnosti ČEZ Prodej s.r.o.

Ze stanoviska k problematice trakčního vedení elektrické energie Energetického regulačního úřadu ze dne 6.11.2012, sp. zn. 12630-2/2012, bylo zjištěno, že Energetický regulační úřad k žádosti soudu o odborné stanovisko, zda trakční zařízení na dodávku trakční elektrické energie, provozované Správou železniční dopravní cesty s.o. po účinnosti novely § 2 odst. 2 písmeno a) bod 2 energetického zákona č. 158/2009 Sb., účinné k 9.7.2009, po doplnění napěťové hladiny 25 kV, splňuje podmínky definice distribuční soustavy, a zda se Správa železniční dopravní cesty s.o. stala provozovatelem distribuční soustavy ve smyslu § 25 odst. 11 písmeno a) energetického zákona za situace, kdy je držitelem licence č. 120605086 a č. 140705577, uvedl, že licence na distribuci elektřiny č. 120605086, udělená Energetickým regulačním úřadem Správě železniční dopravní cesty s.o., nezakládá oprávnění tohoto subjektu vykonávat činnost distribuce elektřiny na daném trakčním vedením, byť by takové energetické zařízení bylo možné považovat za distribuční soustavu, pokud by bylo využíváno za účelem zajištění distribuce elektřiny.

Pokud Správa železniční dopravní cesty s.o. na trakčním zařízení není oprávněna vykonávat činnost distribuce elektřiny, nelze na ni ve vztahu k tomuto energetickému zařízení pohlížet jako na provozovatele distribuční soustavy, který by byl povinen plnit povinnost, uloženou v § 25 odst. 10 písmeno a) energetického zákona.

Ze stanoviska k problematice trakčního vedení elektrické energie Energetického regulačního úřadu ze dne 20.12.2012, č.j. 12630-4/2012-ERU, bylo zjištěno, že Energetický regulační úřad odpovídal na žádost soudu na odborné stanovisko k otázce, zda jsou zařízení (transformátory a

rozvody), uvedené v licenci na distribuci elektřiny, považovány za součást distribuční soustavy, zda zakládá uvedení těchto zařízení v licenci na distribuci elektřiny povinnost držitele licence chovat se ve vztahu k těmto zařízením (transformátorům a rozvodům) ve smyslu ustanovení § 25 zákona č. 458/2000 Sb., zda měla právnická osoba, která byla držitelem licence na distribuci elektřiny, povinna plnit ve vztahu k těmto zařízením (transformátorům a rozvodům) povinnost provozovatele distribuční soustavy dle ustanovení § 25 odst. 1 písmeno a) energetického zákona ve znění, účinném od 4.7.2009 do 17.8.2011.

Energetický regulační úřad uvedl, že obecně platí, že pokud je zařízení provozovatele distribuční soustavy součástí distribuční soustavy, pak se jedná o zařízení provozovatele distribuční soustavy, sloužící k výkonu licencované činnosti, přičemž při výkonu této činnosti je provozovatel distribuční soustavy povinen postupovat v souladu s ustanovením aktuálně platného a účinného znění energetického zákona. Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu u udělení licence na distribuci elektřiny subjektu Správa železniční dopravní cesty s.o. je v rámci údajů o rozsahu podnikání v technických podmínkách, uveden mimo jiné souhrn trafostanic, které jsou součástí distribuční soustavy, sloužící k zajištění distribuce elektřiny na omezených územích. Nicméně tento výčet trafostanic je uvedený pouze v rozlišení podle hodnoty vstupního, resp. výstupního napětí, s uvedením počtu takovýchto trafostanic.

Pokud byl subjekt Správa železniční dopravní cesty s.o. držitelem licence na distribuci elektřiny v období od 4.7.2009 do 17.8.2011, pak byl jako provozovatel distribuční soustavy povinen dodržovat ustanovení § 25 odst. písmeno a)1 tehdy platného a účinného energetického zákona, tj. připojit do distribuční soustavy zařízení každého kdo o to požádá a splňuje podmínky připojení a obchodní podmínky, stanovené pravidly provozování distribuční soustavy.

Z výsledku svědka Ing. Jaromíra H. bylo zjištěno, že je zaměstnancem Správy železniční dopravní cesty s.o. od 1.7.2008 ve funkci náměstka ředitele organizační jednotky správy železniční energetiky. Svědek uvedl, že Správa železniční dopravní cesty s.o. je současně distributorem i dodavatelem elektrické energie. Poté, co byla přijata novela energetického zákona, obdržela Správa železniční dopravní cesty žádost Českých drah o připojení na energetickou soustavu. Bylo přijato rozhodnutí, že budou vytvořena odběrná místa a bude uzavřena smlouva s Českými drahami. Změna v novele energetického zákona v roce 2009 spočívala v tom, že byla doplněna napět'ová hladina 25 kV, což znamenalo, že energetický zákon umožnil distribuční soustavu s touto hladinou. Předtím tato hladina v energetickém zákonu pro distribuční soustavu uvedena nebyla. Dále se změnil § 3 tohoto zákona s tím, že bylo doplněno, že může být rozúčtováno do hladiny 50 kV, což je vysoké napětí. Na odběrném místě může být připojen pouze jeden odběratel, což je dáno technickým stavem trakční proudové soustavy, tudíž se vytvořilo odběrné místo pro České dráhy a další dopravci jsou napojeni přes tato odběrná místa Českých drah, a České dráhy rozúčtovávají těmto uživatelům cenu za odběr elektřiny vzhledem k tomu, že u tohoto odběru se již nedodává v napět'ové hladině 110 kV, ale v napět'ové hladině nižší. Svědek uvedl, že trakční soustava je lokální soustava a nespadá pod definici distribuční soustavy tak, jak je definována v energetickém zákoně, trakční soustava je uzavřenou soustavou, tudíž se na ni nepřipojí další uživatelé. Lokální distribuční soustava je otevřenou soustavou, tzn. veřejnou soustavou, na níž se splnění určitých technických podmínek připojují další uživatelé, resp. odběratelé, kteří o to požádají. Rozhraní mezi trakční soustavou a lokální distribuční soustavou je v napájecích stanicích, kdy část těchto napájecích stanic je součástí lokálních distribučních stanic, na které jsou napojeny České dráhy, a část těchto napájecích stanic je již součástí trakční soustavy, je to vlastně ta část za odběrnými místy pro České dráhy. Svědek uvedl, že v licenci je uvedeno napětí pro trafostanice 27 kV, ačkoliv napět'ová hladina trakční soustavy je 25 kV, licence, vydaná pro trafostanice, má na štítku uvedeno 27 kV, přitom ovšem jsou určeny pro napájení trakčního vedení s hladinou 25 kV. Je nutné, aby transformátor měl vyšší hladinu napětí než trakční vedení.

Z výsledku svědkyně Markéty Š. bylo zjištěno, že je zaměstnankyní žalovaného od roku 2004 ve funkci vedoucí skupina v odboru jízdních řádů a kapacity dráhy. Svědkyně uvedla, že jízdní řády pro osobní přepravu se zpracovávají obvykle v měsíci říjnu a pro nákladní přepravu jsou k 15. říjnu známy požadavky dopravců, objednatelů jednotlivých vlaků na příští rok. Svědkyně uvedla, že to, co je naplánováno v ročním jízdním řádu, je realizováno maximálně z 50%, zbytek vlaků jezdí ad hoc, jsou objednávány například v den přepravy.

Z výsledku svědka Ing. Marka N. bylo zjištěno, že je zaměstnancem žalovaného od roku 2008 ve funkci vedoucí oddělení kapacity dráhy. Svědek uvedl, že z 99% znají stav požadavků na kapacitu v polovině října, tehdy se dávají jízdní řády do tisku. Svědek na otázku, zda je reálné, aby dopravci znali na tři roky dopředu kapacitu dopravní cesty a hrubou hmotnost svých vlaků, odpověděl, že to reálné není. Obvykle v osobní dopravě objednatelé zadávají požadavky v červnu, v nákladní dopravě se požadavky zadávají průběžně. Svědek uvedl, že v důsledku krize došlo k propadu zhruba o 25% přepravy nákladní dopravy a jinak souvisle probíhá propad v rozsahu 7-10% ročně.

Z žádostí o připojení odběrného zařízení v lokální distribuční soustavě železnice č. ETVN1, VN2, VN3, VN4, VN5, VN6, VN7 a VN8 z 15.9.2009 bylo zjištěno, že České dráhy a.s. požádaly u Správy železniční dopravní cesty, státní organizace, uzavření smlouvy o distribuci pro instalované elektrické spotřebiče, železniční elektrická hnací vozidla, a předtápění vlaků.

Ze smlouvy o distribuci elektřiny ETVNČD/2010 ze dne 22.12.2009 bylo zjištěno, že byla uzavřena mezi Správou železniční dopravní cesty, státní organizace, a České dráhy a.s. Předmětem smlouvy byl závazek Správy železniční dopravní cesty, státní organizace zajistit distribuci sjednaného množství elektřiny, tj. rezervovanou kapacitu a použití sítí, systémové služby, služby operátora trhu s elektřinou do odběrných předávacích míst. Smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou od 1.1.2010.

Ze smlouvy o připojení odběrného zařízení zákazníka ze sítí VN č. smlouvy ETVN1/2009. 2/2009, 3/2009, 4/2009, 5/2009, 6/2009, 7/23009, 8/2009, ze dne 8.12.2009, bylo zjištěno, že předmětem smlouvy byl závazek Správy železniční dopravní cesty, státní organizace, připojit odběrné zařízení k zařízení za sjednaných podmínek, a umožnit mu dodávku elektřiny, a závazek ČD uhradit podíl na nákladech, spojených s připojením a zajištěním navýšení požadovaného rezervovaného příkonu.

Ze smlouvy o obchodní spolupráci, uzavřené mezi České dráhy a.s. a Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, bez data, bylo zjištěno, že předmětem smlouvy v článku 2 bylo stanovení vzájemných práv a povinností při poskytování služeb, týkajících se zajištění dodávek elektřiny pro dopravce. Dle článku 2 bodu 2.3 smlouvy se ČD zavázaly zajistit nákup silové elektřiny pro elektrickou trakci pro sebe, a ostatní dopravci, využívající železniční dopravní cestu a celostátní dráhy a regionálních drah ve vlastnictví státu na období do 30.6.2010, za smluvních podmínek.

Z memoranda o společném postupu ve věci měření spotřeby elektřiny trakčních hnacích vozidel na železnici, uzavřené mezi ČD Cargo a.s. a České dráhy a.s. se Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, a průvodního dopisu ze dne 7.5.2010, bylo zjištěno, že bylo dohodnuto, že strany učiní kroky k podpoře zavádění měření skutečné spotřeby EHV, a docílí umožnění přímého nákupu silové elektřiny, tj., že vytvoří systém, který zajistí dopravcům možnost volby dodavatele silové elektřiny pro pokrytí spotřeby jím provozovaných EHV. V bodě 2.3., označeném „Nákup silové elektřiny“ bylo sjednáno, že silovou elektřinu bude nakupovat během přechodného období, ta ze stran, která bude splňovat technické a legislativní podmínky pro

takovou činnost. Strany shodně deklarují, že do konce roku 2011 bude nákup silové elektřiny zajišťován ČD. Po skončení přechodného období bude umožněno dopravcům, kteří splní technické a legislativní podmínky pro takovou činnost, aby se stali účastníky trhu s elektřinou, či jiným způsobem nakupovali elektřinu na vlastní účet.

Z memoranda o společném postupu věci nákupu silové elektřiny pro zajištění drážní dopravy a jejího rozúčtování mezi dopravce ze dne 15.4.2013, uzavřeného mezi Českými drahami a.s. a Správou železniční dopravní cesty, státní organizace, bylo zjištěno, že se strany dohodly, že SŽDC souhlasí jakožto provozovatel železniční dopravní cesty a trakční napájecí soustavy, aby nákup silové elektřiny pro potřeby trakční napájecí soustavy v letech 2013-2014 zajišťovaly ČD.

Z memoranda o společném postupu ve věci nákupu silové elektřiny pro zajištění drážní dopravy a jejího rozúčtování mezi dopravce z 22.10.2015, uzavřené mezi Českými drahami a.s. a Správou železniční dopravní cesty, státní organizace, bylo zjištěno, že strany se dohodly, že SŽDC jako provozovatel železniční dopravní cesty a trakční napájecí soustavy, souhlasí s tím, aby nákup silové elektřiny pro potřebu trakční napájecí soustavy v letech 2017-2018 zajišťovaly České dráhy.

Z vyjádření Elektrizace železnic Praha a.s. ze dne 5.12.2017 k věci způsob napájení trakčního vedení a měření elektrické energie pro drážní hnací vozidla bylo zjištěno, že měření trakčních napájecích stanic neumožňovala, ani dnes neumožňuje, rozdělit trakční odběr trakční napájecí stanice na odběry trakčních hnacích vozidel, a napájení speciálních zařízení, napájených z trakčních vedení.

Z vyjádření Drážního úřadu z 21.12.2017 zn. DUCR-74881/17/BR bylo zjištěno, že se Drážní úřad vyjadřoval k problematice způsobu napájení a měření elektrické energie pro závislá drážní vozidla. Zákon o drahách § 2 odst. 1 ve znění roku 2009 definoval dráhu tak, že dráhou je cesta, určená k pohybu drážních vozidel včetně pevných zařízení, potřebných pro zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy. Vyhláška č. 177/1995 Sb. v § 2 konkretizuje dráhu a písmeno g) definuje, že součástí dráhy jsou elektrická zařízení, obsahující zařízení, které zajišťují napájení elektrických hnacích vozidel (trakční napájecí a spínací stanice, trakční vedení). Součástí dráhy je přímo trakční vedení, výlučnost trolejového vedení jako jednoúčelového zajištění, zajišťující napájení elektrických drážních vozidel, která je součástí dráhy. Trolejové vedení využívají drážní vozidla více dopravců, na měřeném úseku se mohou pohybovat vozidla několika dopravců, jimž není technicky možné zřídit individuální odběrné místo, kde by bylo instalováno odběrné elektrické zařízení. Odběrné místo je v tomto případě vždy v trakční napájecí stanici, na jejím výstupu. Pro vlastní dodávku trakční elektřiny je možné zřídit odběrné místo elektrické trakce pouze jednomu subjektu, který se může zvolit svého dodavatele trakční elektřiny. Zprostředkovat dodávku elektrické trakční energie jednotlivým dopravcům až na vozidlo, by bylo možné pouze za předpokladu, že by na všech hnacích vozidlech bylo osazeno měření elektrické energie, což není ani v současné době plně realizované.

Z vyjádření Drážního úřadu z 23.3.2018 zn. DUCR15315/18/N bylo zjištěno, že obsahuje doplnění stanoviska DÚ k měření spotřeby elektrické energie s tím, že text původního vyjádření lze interpretovat v tom smyslu, že za odběrné místo trakční napájecí stanice je možno považovat výstupní svorky trakčního transformátoru.

Ze zápisu z 37. schůze hospodářského výboru, která se konala dne 14. – 15. ledna 2009, bylo zjištěno, že na programu schůze byl vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 – tisk 566 předkládá zástupce MPO ČR zpravodaj poslanec O. Vojtěch.

Z dokumentu, označeném způsobu vypořádání s pozměňovacími návrhy vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 z 15.12.2008, bylo zjištěno, že pod bodem č. 1 je uveden pozměňovací návrh, týkající se § 2 odst. 2 písm. a) bod 2 s tím, že do definice distribuční soustavy se doplní slova 25 kW. Předkládá poslanec O. Vojíš.

Z prezenční listiny z 3. schůze výboru, konané 14. ledna 2009, bylo zjištěno, že se schůze také účastnil František Sivera a Vlastimil Aubrecht.

Z výroční zprávy žalovaného za rok 2008 a za rok 2009 bylo zjištěno, že členy správní rady byl Vlastimil Aubrecht a Ing. František Sivera.

Z usnesení Hospodářského výboru z 37. schůze, konané 14.1.2009, č. 237, bylo zjištěno, že Hospodářský výbor doporučil Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR schválit tisk 566 ve znění přijatých pozměňovacích návrhů.

Z usnesení Hospodářského výboru z 38. schůze, konané 6. února 2009 bylo zjištěno, že Hospodářský výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR revokuje usnesení č. 237 z 37. schůze výboru ze dne 14. ledna 2009, a doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR schválit tisk 566 ve znění přijatých pozměňovacích návrhů.

Z www.psp.cz z 14.12.2017, týkající se novely energetického zákona, bylo zjištěno, že návrh novely energetického zákona byl rozeslán poslancům jako tisk 566 dne 11.8.2008, předseda sněmovny určil zpravodaje Mgr. Oldřicha Vojíře PhD., první čtení proběhlo 23.9.2008 na 38. schůzi. Návrh zákona byl přikázán k projednání výborům, při druhém čtení, které se konalo 19.2.2009 byl návrh zákona vrácen výboru k novému projednání. Hospodářský výbor projednal návrh zákona a vydal 3.3.2010 usnesení, doručené poslancům jako tisk 566/ včetně pozměňovacích návrhů). Druhé čtení návrhu zákona prošlo obecnou rozpravou 25.3.2009, podané pozměňovací návrhy, zpracovány jako tisk 566/5, který byl rozeslán 27.3.2009. Třetí čtení proběhlo 1.4.2009, návrh zákona schválen.

Z výpovědi znalce profesora Ing. Oldřicha S. CSc., která byla zaznamenána v protokolu o jednání ve věci 46 Cm 5/2013 ze dne 22.9.2016 u zdejšího soudu, bylo zjištěno, že znalec na otázku, zda se při své činnosti setkal se smlouvou, kde upřesnění předmětu je téměř 100% , znalec uvedl, že v zásadě ten interval je do 30%.

Z výpisu z účtu žalovaného vedeného u ČSOB bylo zjištěno, že dne 25.5.2015 byla odepsána z účtu částka 805.473.523 Kč s textem „úhrada jistiny dle rozsudku“, dne 28.5.2015 částka 340.480.818,40 Kč s údajem „úhrada úroků z prodlení ČEZ Prodej s.r.o.“, a dne 27.5.2015 částka 3.219.140 Kč a 8.988.904 Kč ČEZ Prodej s.r.o. s textem „úhrada nákladů řízení“.

Z výpovědi svědkyně Mgr. Ivy K., pracovnice Českých drah ve funkci ředitelky kanceláře ekonomického náměstka, bylo zjištěno, že se České dráhy rozhodly v roce 2009, že budou samy nakupovat elektřinu pro celou lokální distribuční soustavu. Požádaly o připojení, a to v návaznosti na změnu energetického zákona, a následně vyhlásily výběrové řízení, a elektřinu sami nakupovali. Svědkyně pracovala v Českých drahách od roku 2009 do roku 2012, v té době České dráhy vyhlásily výběrové řízení na dodávku elektrické energie. Tato výběrová řízení vyhrál ČEZ Prodej, a jednou EON. Ostatní dopravci neměli proti tomu, že budou odebírat elektrický proud od ČD, žádné námítky. Jedna z podmínek byla, že pokud České dráhy budou odebírat samy elektrický proud, tak musí zajistit transparentně pro všechny dopravce dodávky za stejných podmínek jako pro sebe.

Soud neprovedl důkaz doplnění svědecké výpovědi Ing. Jana H. vzhledem k tomu, že skutečnost, k jejímž průkazům byl navrhnut, byla prokázána listinami, a to vyjádřením Dražního úřadu ze dne 21.12.2017 a vyjádřením Elektrizace železnic Praha a.s. z 5.12.2017.

Ostatní provedené důkazy soud nehodnotil, protože neměly vliv na rozhodnutí ve věci.

Dle ustanovení § 243 d) a § 226 o.s.ř. je soud vázán právním závěrem dovolacího soudu, dle kterého: „ V obecné poloze lze uzavřít, že upravuje-li zákon vztahy mezi určitým dodavatelem a určitým odběratelem takovým způsobem, že zboží, jehož dodání je předmětem těchto vztahů, může odběratelům dodat právě jen tento dodavatel, pak změna právní úpravy, umožňující odběratelům opatřit si toto plnění od jiného subjektu, a využití této možnosti odběrateli, může být okolností, vylučující ve smyslu § 374 odst. 1 obchodního zákoníku odpovědnost dodavatele vůči jeho vlastnímu dodavateli za porušení smluvní povinnosti odebrat od něho příslušné zboží. To může platit pouze za splnění předpokladu, že k využití změny právní úpravy došlo nezávisle na vůli dodavatele“.

Na základě výše uvedených tvrzení a zjištěných skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná. Žalobce se domáhal úhrady skutečné škody v rozsahu 805.473.523,- Kč s příslušenstvím. Dle ustanovení § 373 obchodního zákoníku každý, kdo poruší svou povinnost ze závazkového vztahu, je povinen nahradit škodu tím způsobenou druhé straně, ledaže prokáže, že porušení povinnosti bylo způsobeno okolností, vylučující odpovědnost. V řízení bylo prokázáno, že žalovaný dle § 34 zákona č. 137/2006 o veřejných zakázkách zadal v jednacím řízení bez uveřejnění nadlimitní veřejnou zakázku na dodávku silové elektřiny na období roku 2009, 2010 a 2011. Žalovaný dne 13.11.2008 vydal rozhodnutí o výběru nabídky žalobce pro všechny části zakázky, i pro období roku 2010. V řízení bylo prokázáno, že žalobce i žalovaný uzavřeli smlouvu, označenou SŽDC Trakce 2010, ve které se žalobce zavázal dodat žalovanému 1 308 770 MWh elektrické energie, a účastníci smlouvy sjednali cenu ve výši 2.014,- Kč za 1 MWh. V řízení bylo prokázáno, že žalobce uzavřel s firmou ČEZ a.s. smlouvu o zajištění komplexní dodávky elektřiny v letech 2009 – 2011 dne 29.8.2008 a dne 14.11.2008 uzavřel žalobce s firmou ČEZ a.s. konfirmaci dílčí smlouvy, ve které ČEZ a.s. potvrdila závaznou objednávku elektrické energie v rozsahu 1 535 106 MWh za cenu 2.766.650.880,- Kč. V řízení dále bylo prokázáno, že žalovaný dopisem ze dne 5.11.2009 oznámil žalobci, že upřesňuje roční množství elektřiny pro elektrickou trakci pro rok 2010 na 22 000 MWh. V řízení bylo prokázáno, že žalobce dopisem ze dne 21.12.2009 oznámil ČEZ a.s., že neodebere elektřinu pro období od 1.1.2010 do 31.12.2010 v celkovém ročním objemu 1 253 400 MWh a v hodnotě 2.226.288.612,- Kč, kterou měla společnost ČEZ a.s. dodat žalovanému na základě konfirmace dílčí smlouvy ze dne 14.11.2008. Důvodem je oznámení zákazníka Správa železniční dopravní cesty s.o., že v předmětném období neodebere původně sjednaný objem elektřiny od společnosti ČEZ Prodej s.r.o. Dohodou o narovnání ze dne 30.12.2009 bylo prokázáno, že žalobce a ČEZ a.s. uzavřeli dohodu, ve které z důvodu, že žalobce v období od 1.1.2010 do 31.12.2010 neodebere elektřinu v objemu 1 253 401 MWh, jejíž pořizovací hodnota v době uzavření dílčí smlouvy činila 2.269.280.612,- Kč, nahradí škodu, vzniklou společnosti ČEZ a.s. v částce 805.473.523,- Kč, která je stanovena jako rozdíl mezi původně sjednanou cenou a současnou tržní hodnotou tohoto objemu elektřiny ve výši 1.456.815.089,- Kč.

V řízení bylo prokázáno, že žalobce částku 805.473.523,- Kč uhradil ČEZ a.s. ve dvou splátkách a to splátkou ve výši 405.473.523,- Kč dne 15.1.2010, a ve výši 400.000.000,- Kč dne 15.2.2010.

Na základě zjištění výše uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žalovaný porušil smluvní závazek ze smlouvy, označené SŽDC Trakce 2010, uzavřené dne 19.12.2008, ve které se zavázal

v roce 2010 odebrat elektřinu v množství 1 308 770 MWh. Soud neshledal důvodnou námitku žalovaného, že žalovaný postupoval dle smluvního ujednání ve smlouvě, kde v článku IV bod 2 „Časová a technická specifikace plnění a způsob sjednávání“ byla sjednána dohoda, že zákazník upřesní roční množství odběru elektřiny do 15. října předchozího roku a žalovaný v souladu s touto dohodou upřesnil roční množství odběru elektřiny na rozsah 22 000 KWh. Při výkladu smluvního ujednání a to možnosti jednostranného upřesnění množství odběru elektřiny kupujícím, vychází soud z jazykového výkladu, kdy upřesnění lze vykládat jako „učinit přesnějším“ a takováto možnost dle stanoviska soudu nemůže zahrnovat oprávnění kupujícího jednostranně snížit sjednané množství dodávky elektřiny o 98%. Stanovisko žalovaného, že při uzavírání smlouvy bylo žalobci zřejmé, že množství elektrické energie bude žalovaný upřesňovat na základě požadavků dopravců, které obdrží těsně před počátkem období, ve kterém bude předmětnou elektrickou energii odebírat, tudíž musel být srozuměn s tím, že žalovaný je oprávněn měnit sjednané roční množství odběru elektřiny neomezeně, neshledal soud důvodným vzhledem k tomu, že součástí zadávací dokumentace veřejné zakázky byla i příloha č. 2, ve které byl uveden skutečný odběr za měsíc leden až červenec roku 2008 v rozsahu 728 973 MWh a poptávka na roky 2009, 2010 a 2011 která, dle tohoto dokumentu byla ze strany žalovaného postupně pro jednotlivé roky zvyšována. Z tohoto dokumentu vyplývá, že žalovaný při zadávání veřejné zakázky nepředpokládal snížení odběru elektrické energie pro roky 2009, 2010 a 2011, a tento předpoklad byl součástí zadávací dokumentace veřejné zakázky.

Ke stejnému závěru dospěl i Vrchní soud v Praze v rozhodnutí 3 Cmo 236/2014-306 z 19.3.2015k kde uvedl: „O žádné upřesnění nešlo, neboť upřesněné množství činilo pouhých 2% nasmlouvaného množství. Takovéto „upřesnění“ fakticky představuje návrh na změnu smlouvy, blížící se k jejímu zrušení, nadto bezprostředně před započítáním předpokládaného plnění smlouvy. Neobstojí námitka žalovaného, že by bylo nesmyslné uzavřít smlouvu na dodávku elektřiny bez možnosti reagovat na požadavky jednotlivých dopravců na zajištění elektrické energie pro rok 2010. Tak rozsáhlý pokles požadavku na elektřinu u dopravců nebyl zjištěn dřívějším smluvním období.“

Soud má za prokázaný vznik výše uvedené škody žalobce v příčinné souvislosti s jednáním žalovaného. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že žalobce poté, co obdržel dopis žalovaného, že neodebere původně sjednané množství elektrické energie, oznámil tuto skutečnost dopisem ze dne 21.12.2009 společnosti ČEZ a.s., s tím, že odříkají odebrání elektřiny na rok 2010 v objemu 1 153 401 MWh. V řízení bylo prokázáno, že žalobce a společnost ČEZ a.s. v souladu se smlouvou o zajištění komplexní dodávky elektřiny v letech 2009 – 2011 uzavřeli dohodu dne 30.12.2009, ve které dosavadní závazek společnosti ČEZ a.s. dodat a společnosti ČEZ Prodej s.r.o. odebrat elektřinu v objemu 1 253 401 MWh byl nahrazen závazkem společnosti ČEZ Prodej s.r.o. uhradit prodávajícímu škodu v částce 805.473.523,- Kč, která odpovídala rozdílu sjednané ceny ve smlouvě ze dne 14.11.2008 a tržní hodnotě objemu neodebrané elektřiny k datu uzavření této smlouvy. Strany tudíž sjednaly novaci závazku dle 570 odst. 1 obč. zákoníku.

Soud má za prokázané listinou, označenou jako „vyčíslení ztráty, vzniklé neodebráním smluveného množství elektřiny“, dopisem Power Exchange Central Europe a.s. ze dne 14.1.2013 a znaleckým posudkem Pricewaterhousecoopers Česká republika s.r.o. č. 104-04/2013, že ztráta za neobjednané produkty ve výši 805.473.523,- Kč byla stanovena z hodnoty elektrické energie, která byla sjednána ve smlouvě z 14.11.2008 a v dokumentu „vyčíslení ztráty“ ze dne 22.12.2009 a odpovídala cenové úrovni standardizovaných produktů na velkoobchodním trhu. Námitka žalovaného, že v řízení nebylo prokázáno, za jaké konkrétní ceny nakoupil předmětnou elektrickou energii ČEZ a.s., či zda zajistil tuto elektrickou energii z vlastní výroby, je pro stanovení vzniku škody společnosti ČEZ Prodej s.r.o. bez právního významu.

Soud setrvává na stanovisku, týkající se posouzení určení výše tolerance sjednaného množství, a to tak, že tato tolerance činila plus, minus 15% s odkazem a článek 5 smlouvy, ve které bylo sjednáno, že nedodržen tolerance ročního množství, plus, minus 15%, zaplatí zákazník za každou odebranou či neodebranou MWh navíc smluvní cenu ve výši 330 Kč/MWh. Pokud si smluvní strany sjednaly smluvní pokutu pro případ, kdy kupující neodebere roční množství v toleranci 15%, má soud za tom, že tuto toleranci lze vztáhnout i na množství upřesnění ročního množství odběrové elektřiny kupujícím. Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku vytkl, že soudy přehlédly význam práva na upřesnění odběru elektřiny, sjednané v článku IV, odst. 2 smlouvy. | V rozsahu, v jakém dodavatelka neodebrala elektřinu ještě v limitu tohoto přípustného smluvního upřesnění, tudíž nemohlo jít o porušení smluvní povinnosti, a nebyl tudíž naplněn předpoklad pro vznik odpovědnosti za škodu. Soud v souladu se svým stanoviskem na oprávnění upřesnit výši odběru elektřiny v rozsahu plus, minus 15% stanovil výši vzniklé škody částkou 700.758.775,30 Kč. Dle sjednané smlouvy Trakce 2010 byla sjednána dodávka objemu 1 308 770 MWh. 15% z tohoto množství činí 196 315,50 MWh, žalovaný odebral 22 000 MWh, tudíž neoprávněně neodebrané množství činí $1\,308\,770 - 22\,000 - 196\,315,50 = 1\,090\,454,50$ MWh. Žalobce uplatnil náhradu škody v částce 805.473.523 Kč za 1 253 401 MWh, z toho vyplývá, že vyčíslil škodu ve výši 642,63 Kč za 1 MWh. Za neodebrání 1 090 454,50 MWh pak škoda činí $1\,090\,454,50 \text{ MWh} \times 642,63 \text{ Kč} = 700.758.775,30 \text{ Kč}$.

Soud neshledal porušení minimalizační a zabraňovací povinnosti dle ustanovení § 384 odst. 1 obchodního zákoníku ze strany žalobce. Soud nemá za to, že by k dohodě mezi společností ČEZ a.s. a žalobcem došlo s prodlením vzhledem k tomu, že žalovaný oznámil žalobci dopisem ze dne 5.11.2009, že upřesňuje roční množství elektřiny pro rok 2010 na 22 000 MWh. Soud období od 25.11.2009 do 21.12.2009, kdy oznámil žalobce společnosti ČEZ, že neodebere elektřinu na rok 2010 v celkovém objemu 1 253 400 MWh, považuje za období přiměřené k posouzení právního jednání žalovaného, a přijetí obchodního rozhodnutí o dalším postupu.

Soud neshledal odpovědnost žalovaného za škodu vzhledem k tomu, že má za prokázané, že porušení povinnosti bylo způsobeno okolností, vylučující odpovědnost, dle ustanovení § 374 obchodního zákoníku.

Dle ustanovení § 374 obch. zákoníku za okolností, vylučující odpovědnost, že považuje překážka, jež nastane nezávisle na vůli povinné strany a brání ve splnění povinnosti, jestliže nelze rozumně předpokládat, že by povinná strana tuto překážku nebo její následky odvrátila nebo překonala a dále, že by v době vzniku závazku tuto překážku předvídala. Žalovaný namítl, že z důvodu okolností, vylučující odpovědnost za škodu, vyčíslenu žalobcem, za tuto škodu neodpovídá. Žalovaný uvedl, že jakožto provozovatel dráhy dle zákona o drahách měl povinnost poskytovat dopravcům přístup ke službám, mezi něž se řadí dodávka trakčního proudu. Zákonem stanovená povinnost vedla žalovaného k tomu, aby se žalobcem uzavřel smlouvu Trakce 2010. Právní úprava, která byla účinná v době podpisu smlouvy Trakce 2010, neumožňovala jinému subjektu tuto činnost pro dopravce vykonávat, dopravci neměli jinou možnost zajištění elektrické energie, než prostřednictvím žalovaného. Tato situace se však změnila v důsledku nabytí účinnosti novely energetického zákona č. 158/2009 dne 4.7.2009. V energetickém zákoně došlo ke změně ustanovení § 2 odst. 2 písmeno a) bod 2, které obsahuje definici distribuční soustavy, do tohoto ustanovení byla doplněna napěťová hladina 25 kV, přičemž právě na této napěťové hladině jsou zařízení provozována. Žalovaný byl držitelem licence na distribuci elektřiny č. 120605086. Protože byly splněny podmínky stanovené definicí distribuční soustavy, vztahovalo se na žalovaného ustanovení § 25 odst. 11 písmeno a) energetického zákona, který ukládal

provozovateli distribuční soustavy povinnost připojit do distribuční soustavy zařízení každého a umožnit distribuci elektřiny každému, kdo o to požádá.

V řízení bylo prokázáno odborným stanoviskem Energetického regulačního úřadu ze dne 20.12.2012, že v rozhodnutí Energetického regulačního úřadu, pro poskytnutí licence na distribuci elektřiny, pro žalovaného, je uveden výčet trafostanic, které jsou součástí distribuční soustavy, sloužící k zajištění distribuce elektřiny. Dle odborného stanoviska, pokud by subjekt Správa železniční dopravní cesty byl držitelem licence na distribuci elektřiny v období od 4.7.2009 do 17.8.2011, byl povinen dodržovat ustanovení § 25 odst. 1 písmeno a) energetického zákona tj připojit distribuční soustavy k zařízení každého a umožnit distribuci elektřiny každému, kdo o to požádá a splňuje podmínky připojení a obchodní podmínky, stanovené pravidly pro provozování distribuční soustavy.

V řízení bylo prokázáno dopisem ČD a.s. ze dne 5.11.2009, č. 147/2009-KEN/2, že České dráhy požadovaly k 31.12.2009 na žalovaném uzavřít smlouvu o distribuci a připojení do lokální distribuční soustavy a oznámili žalovanému, že nebudou pro rok 2010 požadovat zajištění nákupu silové elektřiny.

Připojení Českých drah a.s. na distribuční soustavu nepovažuje soud za jednání v rozporu s ustanovením § 22 odst. 1 písm. g) zákona o drahách, dle kterého je provozovatel dráhy povinen zajistit dopravcům přístup ke službám, poskytovaným provozovatelem dráhy způsobem, který vylučuje zvýhodnění některého z dopravců. Soud považuje za důvodnou argumentaci žalovaného, že předmětná povinnost zajistit dopravcům přístup ke službám neznámá, že doplňkové služby musí výlučně zajišťovat žalovaný, ale je možné zajistit dodávky prostřednictvím jiného subjektu, který splňuje všechny zákonné podmínky ve smyslu zákona o drahách a energetického zákona. V řízení bylo prokázáno smlouvou o obchodní spolupráci, uzavřenou mezi Českými drahami a.s. a Správou železniční dopravní cesty, státní organizace, že se České dráhy zavázaly zajistit nákup silové elektřiny pro elektrickou trakci pro sebe a ostatní dopravce využívající železniční dopravní cestu na období do 30.6.2010. Z výpovědi svědkyně Ivy K. pak v řízení bylo zjištěno, že ostatní dopravci neměli vůči dodávce trakční energie Českými drahami namísto SŽDC žádné námítky. V řízení bylo prokázáno vyjádřením Drážního úřadu z 23.3.2018, a vyjádřením Elektrizace železnic Praha a.s. z 5.12.2017, že výstupní svorky, umístěné na transformátorech neumožňují rozdělovat energii na dva dodavatele, přes transformátor nelze realizovat dvojí dodávku, ani dvojí měření trakční energie, za účelem rozúčtování. Rozúčtování energie tak může v tomto uspořádání provádět je jeden jediný subjekt. Po technické stránce toto transformátory neumožňují doposud.

Námítku žalobce, že žalovaný nebyl oprávněn na kohokoliv delegovat poskytování dodávek trakčního proudu vzhledem k tomu, že poskytování dodávek trakčního proudu lze podřadit pod výkon veřejné správy, vrchnostenskou formu činnosti, neshledal soud za důvodnou. Soud má za notoriету, že žalobce zajišťuje v rámci své obchodní činnosti nákup a prodej dodávek elektřiny, a sesterská společnost ČEZ Distribuce a.s. provozuje distribuční soustavu, tudíž rozdělení těchto činností na trhu není neobvyklé. V předmětné věci žalovaný zajišťoval správu trakční soustavy a distribuci (smlouva o distribuci elektřiny ET VN ČD/2010 ze dne 22.12.2009), a České dráhy zajišťovaly nákup a dodávku elektrického proudu pro elektrická hnací vozidla. Soud má tudíž za to, že žalovaný provozování trakčního vedení, které je součástí dráhy (viz vyjádření Drážního úřadu z 21.12.2017), plnil povinnost, stanovenou v § 22 odst. 1 písm. g) zákona o drahách.

Soud neshledal ani důvodnou námítku žalobce, že nebyl splněn předpoklad pro uplatnění § 374 odst. 1 obchodního zákoníku, protože žalovaný měl předvídat překážku z toho důvodu, že dva členové správní rady žalovaného byli přítomni na schůzi hospodářského výboru, na němž se

projednávala novela energetického zákona, ve které již byl uveden pozměňovací návrh o doplnění napětíové hladiny do definice distribuční soustavy v NZO na 25 kW. O návrhu novely byli dva členové správní rady informováni 16.12.2008. Soud setrvává na stanovisku, že v době podpisu smlouvy Trakce 2010, tj. k datu 19.12.2008, nebylo pro žalovaného předvídatelné, že bude schválena změna energetického zákona, na níž bude navázáno rozhodnutí Českých drah už s ohledem na to, že návrh nového energetického zákona byl na druhém čtení Poslaneckou sněmovnou, které se konalo dne 19.2.2009 vrácen hospodářskému výboru k novému projednání. Tudíž požadavek, aby žalovaný při vyhodnocení výběrového řízení přihlédl k podaným pozměňovacím návrhům, je nedůvodný.

Soud z výše uvedených důvodů setrvává na stanovisku, že žalovaný za škodu neodpovídá z důvodu okolnosti, která vylučuje odpovědnost za škodu, dle ustanovení § 374 obchodního zákoníku.

Žalobnímu nároku žalobce nebylo možné v předmětném řízení vyhovět z důvodu, že peněžité plnění, které žalobce požadoval uhradit, již uhradil v rozsahu jistiny a úroků z prodlení dne 25.5.2015 a 28.5.2015. Soud dle ustanovení § 154 o.s.ř. vychází ze stavu, který je v době vyhlášení rozsudku. K datu vyhlášení rozsudku závazek žalovaného byl splněn, tudíž žalobce nemá nárok na vydání exekučního titulu, na základě kterého by se mohl domáhat opětovné úhrady žalobního nároku, a to jak jistiny, tak úroků z prodlení.

Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

O náhradě nákladů soud rozhodl podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalovaný uplatnil ve svém vyjádření celkové náklady řízení v částce 17.573.556,- Kč včetně DPH. Mezi účelně vynaložené náklady žalovaného soud považuje zaplacený soudní poplatek za dovolání ve výši 10.000,- Kč, náklady vynaložené na důkaz znaleckým posudkem ve výši 42.350,- Kč a náklady právního zastoupení. Při určení odměny právního zastoupení soud postupoval podle ust. § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif), podle něhož za jeden úkon náleží částka ve výši 366.500,- Kč. Právní zástupce žalovaného učinil celkem 21,5 právních úkonů, a to: převzetí a příprava zastoupení dne 30. 5. 2012 dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, dále 6 podání ve věci samé dle ust. § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu - vyjádření ze dne 20. 8. 2012, 15. 10. 2012, 26. 4. 2013, námitka věcné nepříslušnosti ze dne 17. 6. 2013, dále vyjádření ze dne 7. 11. 2014 a vyjádření ze dne 12. 12. 2017, dále 3 podání dle ust. § 11 odst. 1 písm. k) advokátního tarifu: odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně ze dne 22. 5. 2014, dále vyjádření se k odvolání žalobce proti rozsudku soudu prvního stupně ze dne 22. 9. 2014 a dovolání proti rozsudku odvolacího soudu ze dne 17. 7. 2015. Dále účast na soudních jednáních dle ust. § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu ve dnech 31. 5. 2012, 11. 9. 2012 v délce přesahující dvě hodiny, dne 8. 11. 2012 v délce přesahující dvě hodiny, 18. 3. 2014 v délce přesahující dvě hodiny, účast na soudních jednáních před odvolacím soudem ve dnech 20. 10. 2014, dne 10. 3. 2015 a dne 19. 3. 2015, přičemž za tento úkon náleží odměna ve výši 1/2 podle ust. § 11 odst. 2 písm. f) advokátního tarifu, účast na soudních jednáních před soudem prvního stupně ve dnech 14. 12. 2017 a dne 2. 8. 2018 přesahující dvě hodiny. Mezi náklady též náleží režijní náhrada za 23 úkonů právních služeb po 300,- Kč ve výši 6.900,- Kč v souladu s ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu a též náhrada odpovídající 21 % dani z přidané hodnoty ve výši 1.733.161,50Kč (z částky 8.253.150,- Kč). Náklady řízení žalovaného celkem činí 10.038.661,50 Kč, přičemž v této částce je zahrnut soudní poplatek za dovolání a náhrada za znalecký posudek.

Soud při rozhodování o nákladech právního zastoupení neshledal účelně vynaloženými náklady: podání obsahující návrhy na doplnění dokazování ze dne 30. 11. 2012, ze dne 19. 12. 2017, vyhotovení závěrečných návrhů ze dne 10. 4. 2014, dne 11. 3. 2015, žádosti zástupce o

prodloužení lhůty ze dne 17. 10. 2017, dne 16. 11. 2017, žádosti o odročení jednání ze dne 30. 5. 2012, ze dne 12. 12. 2012 a ze dne 16. 11. 2017 nebo sdělení ze dne 7. 9. 2011 týkající se procesního postupu, sdělení ze dne 17. 7. 2018 týkající se uhrazení cestovního zájezdu, dále vyčíslení nákladů právního zástupce ze dne 15. 4. 2014. Soud vyjádření právního zástupce ze dne 9. 5. 2013 a ze dne 18. 3. 2014 považuje za součást přednesu právního zástupce při soudních jednáních ve dnech 9. 5. 2013 a 18. 3. 2014. Pokud jde o doplnění dovolání žalovaným ze dne 4. 1. 2017, považuje soud tento úkon za jeden úkon právní služby vztahující se k samotnému dovolání ze dne 17. 7. 2015. Soud shora uvedené náklady neshledal účelné, neboť se nejedná o úkony právní služby ve smyslu ustanovení § 11 advokátního tarifu, za něž by právnímu zástupci náležela odměna.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozhodnutím splněna dobrovolně, může oprávněný požádat o výkon rozhodnutí u obecného soudu povinného.

Praha 02. srpna 2018

JUDr. Růžena Kučerová v. r.
samosoudkyně